

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici
Semestria duo**

Strauch, Johann

Jenae, 1675

Cap. XII. Ad distinct. 15. can. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10224

*Pontifex
pro sui con-
firmatione
Regibus
Gothicis
vectigalis.*

*Censum
hunc remi-
sit Const.
Pogon.*

Ecclesia Romana Gothis Italiâ potitis à Regibus Arrianis confirmationem electi Romani Pontificis petiit, magnaque pecuniâ vi redemit. Indicat Cassiodorus *lib. 8. Epist. 15.* Nec Italiâ à Gothis receptâ desit vectigalis esse. Nam ipse Justinianus exactis Gothis eandem confirmationem, & censum pro eâ retinuit, quod non tacuit Gregorius I. in Psalmum 102. pœnitentialem, ut observat doctissimus Antonius Dadinus Alteserra, donec postulante Agathone Constantinus Pogonatus hunc censum remisit, retento confirmandi jure, quemadmodum ex Anastasio Bibliothecario in Agathone retulit Gratianus in *Can. Agatho. dist. LXIII.* Hoc onere soluti Pontifices hos sumtus in missilia populo spargenda verterunt. Quo pertinet illud Bernardi *lib. 4. de Consider.* ad Eugenium Papam: Quale est, *inquit*, quod de spoliis Ecclesiarum emuntur, qui dicunt Tibi Euge! Pauperum vita in plateis divitum seminatur, argentum micat in luto, accurritur undique, tollit illud non pauperior, sed fortior, aut qui fortè citius procurrerit, A te tamen mos, vel potius mors ista non cœpit, in te utinam desinat.

CAP. XII.

Ad distinct. 15. can. 3.

S U M M A R I A.

1. Canon. 3. distinct. 15. an sit Gelasii.	11. Liber proverbior. Xysti.
2. Actus B. Sylvestri.	12. De S. Mariâ & obstetricæ Salu.
3. Inventio crucis Dominica.	13. Liber, Thesaurus.
4. Inventio capit. Job. Baptista.	14. Epist. Jesu ad Abgarum.
5. Itinerarium Petri Agobardi Covarr. p. 314.	15. Nepotis.
6. Liber de nativ. Maria.	16. Evangel. Tacian.
7. Liber qui Pastor.	17. Faustus Manich.
8. De actibus Tecla.	18. Testamentum Jacobi.
9. De transitu Maria.	19. Liber Ogia.
10. Sortes Apostolor.	20. De pœnit. Jamnis & Jambris.
	21. Moyses, Musæus, magus habitus

Canon

Canon hic tertius tribuitur Gelasio primo Papæ. Sed monet Dn. Stephanus Baluzius, antiquitatis Ecclesiasticæ thesaurus vivus, in veteri Codice MS. Ecclesiæ Urgellensis, itemque altero monasterii Jurenfis idem decretum tribui

Canon. 3.
distinct. 15.
an sit Ge-
lasii.

Hormisdæ Pontifici, qui post Gelasium floruit, sed & in vetustissimo codice collectionis Dionysianæ se scriptum vidisse testatur. decretum hoc à Damaso Papâ diu ante Gelasii tempora fuisse editum. Inde colligit Damasum forsan primum omnium de hujusce libris decrevisse, deinde Gelasium id renovasse & auxisse. Idem & Hormisdam fecisse videri. Videamus canonem ipsum. Proban- tur eò actus B. Sylvestri, quamvis auctor sit incertus. Augustinus Steuchus Eugubinus Eusebium Cæsariensem auctorem putat. Eumque in codice vetustissimo bibliothecæ Didaci Mendozæ, Græcè scripto de vitâ Sylvestri nominati. Tomo V. vitarum, quas Aloysius Lipomanus è Græco in Latinum vertit, Simeoni Metaphrastæ tribuitur. Alii Damaso Pontifici adsignant, primum Pontificum vitas exorso. Vide Alb. Pighium *lib. 5. de Eccl. hier. c. ult.* Trithem. in Damaso. Refert ex his actibus Cedrenus in Constantino disputationem Sylvestri cum quibusdam Judæis coram Imperatore & miraculum editum ab eo. Cum enim Judæus tantum validum, pronuntiatio nomine Dei necasset: Sylvester iussit, ut in vitam eum vicissim reduceret, quod facere cum nequiret, Sylvester in nomine Christi id fecit. Hæc Cedrenus, auctor dubie fidei.

Actus B. Syl-
vestri.

De Scriptis de inventione S. Crucis Gelasius providè & prudenter pronunciat. Helenam invenisse crucem dominicam Theodoretus *lib. 1. c. 8.* Sozomenus *lib. 2. c. 1.* Nicephorus *lib. 8. c. 29.* Sulpicius Severus *lib. 2.* Ruffinus *lib. 1. c. 7. & 8.* Simeon Metaphrastes in vitâ Helenæ, Cassiodorus, 2. narrant. At recentiores quidam in dubium vocant, quia Scriptores inter se non conveniant in circumstantiis. Theodoretus, Ruffinus, Socrates, Sozomenus, Georgius Hamartolus gravem mulieris morbum ab umbrâ Crucis depulsum: Sulpitius, Paulinus, Leo Imperator mortuam resuscitam, & inde agnitam crucem. Ambrosius solo titulo agnitam profitetur, nullo alio miraculo. Hanc opinionem tenent Salma-

Inventio
crucis Do-
minica.

sius in Epistolis de Cruce. P. Molinaus in Epistolâ Gregorii de euntibus Hierosolymam pag. 37. & 52. & Thomas Bartholinus commentatione de Paralyticis novi testamenti. pag. XI.

Inventio**capit. Joh.****Baptista.**

De inventione capitis Johannis Baptistæ similis est ratio. Est quidem apud Cyprianum tractatus de revelatione capitis hujus. Sed non est genuinus partus. Facit enim mentionem Athanasii, Cyrilli, Theodosii Imp. & Pipini. Ipsa revelatio capitis facta sub Theodosio fertur Nicephoro lib. 12. cap. 49. Et Theodosius in templum à se conditum curavit inferri. Sozomenus lib. 7. c. 21. Et tamen denuo inventum est à Guilielmo Aquitaniæ Duce in monasterio Angeriaccensi, ut est in appendice ad Glabrum. Theodoretus ossa ejus cremata Sebastæ in Palæstinâ refert lib. 8. c. 16.

Itinerarium**Petri. Co-****varr. p. 314.**

Itinerarium Petri Apostoli reprobat Hieronymus de Scriptoribus Ecclesiasticis & Athanasius in synopsi. Epiphanius ait conscriptos fuisse circuitus Petri à Clemente, sed ab hæreticis depravatos *hæresi 30.* De eo sic Blondellus: *Itinerarium Petri, scriptum nugis & fabulis refertum, veteris Ecclesiæ cauterio inustum, ab ipso Romanæ inquisitionis consilio libris prohibitis annumeratum, à doctis omnibus rejectum.* Agobardus videtur hoc itinerarium Clementi attribuere, & id ipsum esse opus, quod sub recognitionum titulo exstat. Vide notas Baluz. in Agob. p. 31. Legendum itaque apud Gratianum: Itinerarium nomine Petri Apostoli, quod appellatur S. Clementis libri octo, apocryphi, ut est apud Burchardum. Vide Covarr. d. l. p. 314. in fine. Athanasium in synopsi, Epiphanium *hæresi 30.* Philastrium *hæresi 40.* Synodum Romanam sub Gelasio coactam, Photium bibliotheca *Cod. 113.* Humbertum Cardinalem adversus Nicetam; Ivonem *parte 4. cap. 105.* Honorium Augustodunensem, *de luminaribus Ecclesiæ. Driedon. de Eccles. scriptoribus & dogmat. parte 5. lib. 4. c. 5.* Natalem Bedam adversus Joh. Fabrum *proposit. 103.* Sixtum Senensem *biblioth. lib. 2.* Pererium *in genesi lib. 2. q. 3.* Bellarminum *de scriptor. Eccles. Baronium ad annum Domini 34. §. 280. 291. An. 41. §. 10. 51. 52. An. 44. §. 36. An. 112. §. 22.* Perionium *replica. c. 31.* Possevinum *in apparatu ad verbum, Clemens. Serarium de Apostolis. §. 55.* Lorinum *in act. 19. 9.* Binium *in notis ad Epist. Clement.*

Liber

Liber de nativitate S. Mariæ ab Hieronymo supposititius cen- *Liber de*
setur. Idem sensit Erasmus Roterodamus, Melchior Canus, Sixtus *nativ. Ma-*
Senensis & Baronius. Defendit Christophorus de Castro Jesuita *ria.*
Hispanus. Seleucum auctorem, Manichæorum Apostolum, notissi-
mum hæreticum, nominat *Casaubonus Exerc. 1. ad appar. num. 39.*
Eundem, qui apud Gelasium Leuticius, Leutivus, in libro Augu-
stini de fide contra Manichæos Leucius vocatur. Sed & Leontius
in princ. ejusdem libri. *Vid. Casaub. d. loc. Covarruv. variar. re-*
sol. lib. 4. c. 17. fol. 315. sine, ubi conjicit auctorem fuisse Lucium
illum Arrianum Alexandriae Episcopum, Athanasio refragante e-
lectum, cujus ecclesiastici historici meminere.

Liber qui appellatur *Pastoris* habetur Gelasio apocryphus. Est *Liber qui*
tamen à Pio I. Papâ receptus. *c. nosse. de consecrat. distinct. 3.* Auctor *Pastor.*
ejus est Hermes. A Clemente Alexandrino, itemque Origene &
Irenæo *lib. 4. c. 27.* testis citatur. Rejicitur à Tertulliano *lib. de*
Pudicit. Eusebio *lib. 3. hist. c. 3.* & ab Hieronymo *in prologo ga-*
leato. Antiquum esse, & magnæ apud veteres auctoritatis osten-
di à Johanne Baptista Cotellerio Societatis Sorbonicæ Theologo
in notis ad hunc librum ait Baluz. *not. ad Emend. Græc. p. 429.* Vi-
de etiam Covarruv. *4. V. R. p. 315.* Fertur Pauli Apostol. discipu-
lus, cujus ad Romanos meminit. In eo Angelus Pastor, prote-
ctor & custos ipsius Hermæ, qui & Angelus pœnitentiæ nuncius
dicitur, duodecim præcepta vitæ benè agendæ proponit. Euse-
bii *lib. 3. histor. Ecclesiastica: Libellus,* inquit, *Hermæ, qui dicitur*
πρωάνη, cujus Paulus in Epistolis suis meminit, à plurimis non est re-
ceptus, ab aliis autem necessarius judicatus est propter eos, qui primis
ad fidem institutionibus imbuuntur. Unde & in nonnullis Ecclesiis
legitur. Et multi veterum usi sunt testimoniis ejus. Dorotheus
Tyri Episcopus in synopsi scribit, eum Philippopoleos fuisse Epi-
scopum. Damasus in catalogo Pontificum tradit, hunc Herman
fuisse fratrem Pii Papæ. hoc nomine primi, exarasse Pastoris opus
temporibus Antonini Pii, Anno Domini 129. At Origenes libro
X. in epistolam ad Romanos existimat, eum Paulo fuisse synchro-
non. Vide Sixt. Senens. *lib. 2. Baron. Martyrol. 9. Maji,* in primis
Barthium, editorem hujus.

- De actibus
Teclæ.** De actibus Teclæ idem censuit Tertullianus libro *de Baptismo* c. 18. qui ait Presbyterum in Asiâ quendam hunc librum amore Pauli construxisse. Idem & Hieronymus in catalogo *script. in Lucâ. cap. 7.* Vide Dn. Lambecium *predr. hist. lit. lib. 1. c. 4.* Quo nomine Hieronymum malè excipit Baronius ad annum 47. *sect. 3.*
- De transitu
Mariæ.** Liber de transitu Mariæ Melitoni Sardicensi tribuitur à Trithemio, quod Beda reprobat in *Retractione Actorum. c. 8.* Vid. *Sixt. Senensem in Bibliothecâ lib. 2.* Baronium *tom. 1. A. D. 48. sect. 12.*
- Sortes Apo-
stolor.** Sortes Apostolorum Sarisberiensis *l. 1. c. 12.* videtur ad divinationes referre, quando ait: *Qui sub nomine fidei religionis supersticiosâ quâdam observatione rerum pollicentur eventus, quod genus sortis Apostolorum & Prophetarum, & divinantium.* Utrum modum sortiendi, quo usi Apostoli sunt, Matthiam eligentes, an quæ partes orbis ad docendum cuique obvenerint sorte, historicè vel aliter tradiderit, an quid aliud, nõndum liquet. Quid fors Apostolorum sit, apud Deltio, *lib. 4. Disquisit. Magic. c. 2. q. 7. sect. 3.* quam non veritam pronunciat, in propatulo positum est. Et extat apud Gregorium Turonensem exemplum *lib. 4. c. 16.* ubi Clerici positis tribus libris super altare Prophetarum, Apostolorum, Evangeliorum oraverint ad Dominum, ut Chamno, quid eventurum sit, ostenderet: Aperto igitur primo omnium Prophetarum libro reperiunt: *Auferam maceriam ejus.* Referato Apostoli libro, inveniunt: *Scitis fratres, quod dies Domini sicut fur in nocte veniet, cum dixerint; Pax & securitas &c.* Ex Evangelio hæc: *Qui non audit verba mea, assimilabitur stulto, qui edificavit domum supra aream.* Et Cedrenus refert, Heraclium apertis Evangeliiis invenisse sibi concessum esse, ut in Albania hibernaret. Videtur tamen genus divinationis notari *ex can. 1. caus. 26. quest. 1.*
- Liber pro-
verbior.
Xysti.** Liber Proverbiorum, Xysti nomine signatus, extat in Bibliothecâ Patrum *tom. 5. ult. edit.* Et citatur à S. Augustino libro *de Naturâ & gratiâ c. 64.* Sed in *lib. retractat. 2. c. 42.* correxit. Non enim fuit Xysti seu Sixti Martyris, sed Sixti Philosophi Ethnici, teste Hieronymo, Epistolâ ad Cresiphontem adversus Pelagianos *in c. 22. Hieremie. & c. 28. Ezechielis.* Vertit eum Ruffinus, & Xysti nomine inscripsit.

Librum

Librum de S. Maria & obstetrice Salvatoris viderat Vulber- *De S. Ma-*
tus, ubi ait eum nomine Hieronymi prænotari: Sed à Matthæo *ria & Obstet-*
scriptum Hebraicè & translatum in Linguam Latinam. *trice Salu-*

Liber, qui appellatur Thesaurus, Manichæorum fuit. Epi- *Liber, The-*
phanus *heresi 66. art. 13.* ubi duos fuisse ait, & alterum thesaurum *saurus.*
minorem dictum.

Epistola Jesu ad Abgarum extat apud Eusebium *lib. 1. c. 13.* Et *Epist. Jesu*
Nicephorum *lib. 2. c. 7.* Evagrium *lib. 4. c. 28.* Joh. Damascen. *lib. ad Abgarum.*
4. de fide orthod. c. 17. ex tabulis publicis Edessæ civitatis Syriacè
scriptis. Quam nunquam admissam ab Ecclesiâ inter Scripturas
Canonicas ait Bellarm. *de Script. Eccles. ad annum 34.* Richardus
Montacutius *orig. Eccles. tom. 2.* ait, ex Augustino constare *Episto-*
la 263. epistolas istas tanquam genuinas ab Ecclesiâ admissas, nec
esse in his, cur rejiciantur. Sed Augustinus tot epistolas ad nos
non transmisit. Habemus enim 222. tantum. *Vid. Baron. anno*
43. n. 18.

Liber Nepotis videatur apud Eusebium *lib. 7. histor. cap. 19.* *Nepotis.*
Theodoret. *lib. 3. heretic. fabb. c. 6.*

Evangelia, quæ falsavit *Lucianus.* Lege, Tacianus. Theo-
doret. *lib. 1. heret. fabb. c. 20.* Tacianus Evangelium, quod Dia- *Evangel.*
tesseron dicitur, composuit, amputatis genealogiis, & aliis omni- *Tacian.*
bus, quæ Dominum ex semine David secundum carnem natum
ostendunt, eoque usi sunt non modo qui ejus erant sectæ, sed et-
iam hi, qui Apostolica dogmata sequebantur, compositionis frau-
dem non cognoscentes, sed simplicius tanquam compendio ut-
tentes.

Opuscula Fausti Manichæi. Duo fuere Fausti Episcopi, unus *Faustus Ma-*
in Africâ Manichæus, *Avitus Epist. 4.* Alter Britannus, Episcopus *nich.*
Rhegiensis, sectâ Pelagianus, contra quem scripsit Avitus & Gen-
nadius Massiliensis, *Eccles. dogm. c. 48.* Item Fulgentius, teste Isi-
doro de viris illustribus.

Testamentum Jacob videtur ad exemplum prophetiæ Jacobi, *Testamentū*
Geneseos c. 49. effectum fuisse. Ejusce farinæ fuere & Scala Jaco- *Jacobi.*
bi, ab Ebionitis fabricatæ. *ex c. 28. Geneseos.* Meminit Epiphanius
Panario lib. 1. sect. 30.

Liber Og.

Liber Ogiæ Gigantis. Ita recentior Romana editio. At vetera exemplaria Gratiani: Liber, qui appellatur Diogenes nomine Gigantis. Scribe: Liber Og, Regis Basan, cognomine Gigantis. Vide in pentat. lib. Numeror. c. 21. & Deuter. c. 3. Sixt. Senens. bibl. S. lib. 2. lit. O.

De pœnit.
Jamnis &
Jambris.

Libri, qui appellatur de Pœnitentiâ Jamnis & Mambre. Lege Jambris. Ιαυνης καὶ Ιαμβρης. 2. *Timoth. 3. c. 8.* Fuerunt Magi Moyfi resistentes. Eusebius de præparat. Evang. lib. 9. Jannes & Jambres δευτερονομιαϊκῶν sacrarum rerum Ægyptii, quo tempore finibus eiecti Hebræi sunt, claruere: Viri omnium iudicio rerum magicarum scientiâ nemini concedentes, quippe ambo quidem communi Ægyptiorum consensu delecti sunt, qui Moyfi, duci Judæorum, cujus apud Deum potentissimæ preces erant, sese opposuerunt. Confer Origenem tractat. 35. in Matthæum. Philostorgium lib. 9. *histor. c. 2.* & Palladium in historiâ Lusiacâ c. 20. Plinius lib. 30. c. 1. meminit hujus Jamnis inter Judæos Magi, ex veteri calumniâ Mosen inter Magos recensens. Videtis Justinum *histor. libr. 36.* Tacit. lib. 5. *histor. 3.* Apulejum. *apolog. Ludovicum Dorleans in cogitat. ad Tacit. annal. lib. 2.* Contra, Pythagoræi; Numenius libro 3. de Bono, virum Deo conjunctissimum Mosen sub Musæi nomine laudat. Confer Philonem Judæum lib. 1. de vitâ Mosis, Jamblichum de vita Pythagoræ lib. 1. ubi Moschum appellat. Hoc nomen quoque apud Apulejum corruptum, *apol. 2.* à viris doctis restitutum est. Confer Euseb. lib. 9. de præpar. Evang. Six. Senens. bibl. Sanc. lib. 2. lit. I. Drusium ad *difficilia Pentateuchi loca. Hottinger. Thesaur. philol. lib. 2. c. 2. sect. 2. p. 519.*

Moyse,
Musæus,
magus ha-
bitus.

CAP. XIII.

De Phylacteriis ad *Can. 3. distinct. 15.*

S U M M A R I A.

1. Phylacteria, apocrypha.	4. Phylacteria Judæorum.
2. Pungia.	
3. Ligatura.	5. Advocatorum phylacteria.

Ge-